

Bijlage 3

aanvraag Versterking cultuureducatie in het primair onderwijs 2005-2006

Gegevens aanvrager

Provincie : Provincie Utrecht

Bestuurder : dhr. J.G.P. van Bergen

Ambtelijk contactpersoon : Nienke Grimmius / Mirjam Cloo

Telefoon : 030-2582669 / 030-2582428

E-mail : Nienke.Grimmius@provincie-Utrecht.nl
Mirjam.Cloo@provincie-Utrecht.nl

Postadres : Postbus 80300
3508 TH Utrecht

A. Uitgangssituatie

De provincie Utrecht investeert al jaren in cultuureducatie in het primair onderwijs. Er zijn twee steunfunctie-instellingen op het gebied van cultuureducatie in de provincie: Kunst Centraal en Erfgoedhuis Utrecht. Kunst Centraal houdt zich bezig met kunsteducatie, het Erfgoedhuis is gespecialiseerd in erfgoededucatie. Beide instellingen ontwikkelen educatief aanbod. Kunst Centraal en het Erfgoedhuis richten zich op zowel het primair onderwijs (493 scholen) en het voortgezet onderwijs (62 scholen) als het beroepsonderwijs. Beide instellingen hebben een intermediaire functie naar scholen en culturele instellingen toe en brengen netwerken tussen scholen en instellingen tot stand. Daarnaast werken de instellingen samen met lokale instellingen voor cultuureducatie (zoals het Utrechts Centrum voor de Kunsten in Utrecht, Scholen in Kunst/Bureau Kunsteducatie in Amersfoort en Kuvo in Woerden).

Het doel van het cultuureducatiebeleid van de provincie is het bevorderen van een sterke en structurele positie van cultuureducatie in het onderwijs, zodat alle leerlingen in de provincie in een doorlopende leerlijn kennis en ervaring kunnen opdoen met cultuur. De vraag van scholen staat hierbij centraal.

Kunst Centraal en het Erfgoedhuis ontvangen van de provincie subsidie (uit de reguliere middelen) voor het uitvoeren van het cultuureducatiebeleid. Daarnaast is er binnen het provinciale Actieprogramma Cultuurbereik een duidelijke keuze gemaakt voor de stimulering van cultuureducatie in het voortgezet- en beroepsonderwijs (zie de aanvraag Actieprogramma Cultuurbereik).

Op het merendeel van de scholen voor primair onderwijs in de provincie Utrecht wordt veel aan cultuur gedaan, maar vaak gebeurt dat niet op gestructureerde wijze (scenario 1: komen en gaan). De ambitie is om, met steun van Kunst Centraal en het Erfgoedhuis, een aantal scholen te begeleiden naar scenario 2: vragen en aanbieden. Het doel is dat in 2008 80% van de scholen voor primair onderwijs een visie op cultuurbeleid heeft geformuleerd en dit heeft verankerd in het schoolplan. De provincie Utrecht wil de middelen die beschikbaar komen uit de aanvraag Versterking Cultuureducatie in het Primair Onderwijs aanwenden voor de begeleiding van de scholen door de steunfunctie-instellingen.

Inmiddels is ongeveer 10 % van de scholen in de provincie Utrecht in aanmerking gekomen voor de Regeling versterking cultuureducatie in het Primair Onderwijs 2004. Dit zijn echter niet altijd dezelfde scholen die begeleiding krijgen van Kunst Centraal en het Erfgoedhuis bij het ontwikkelen van cultuurbeleid. Een aantal scholen zal op eigen kracht cultuurbeleid kunnen verankeren in hun schoolplan. De ondersteuning van Kunst Centraal en het Erfgoedhuis is dan ook vooral bedoeld voor scholen die zonder steun geen verankering kunnen realiseren. Op dit moment zijn er 30 scholen voor primair onderwijs die van Kunst Centraal en het Erfgoedhuis begeleiding krijgen bij formuleren van cultuurbeleid en het verankeren van dit beleid in het schoolplan. Het doel is dat deze scholen in schooljaar 2005-2006 cultuurbeleid hebben opgenomen in hun schoolplan.

Kunst Centraal

Kunst Centraal is in januari 2002 ontstaan uit een fusie van de drie regionale steunpunten kunstzinnige vorming. De provincie heeft gekozen voor deze fusie van drie organisaties tot één sterke provinciale instelling om versnippering van het cultuureducatiebeleid te voorkomen. 80 % van de scholen in de provincie maakt gebruik van de producten en diensten van Kunst Centraal. Naast het ontwikkelen van educatief materiaal en de intermediaire functie, biedt Kunst Centraal hulp en ondersteuning aan scholen bij het verankeren van kunstonderwijs in het curriculum. Deze taak wil ze in de komende jaren gaan uitbreiden. Daarnaast zal Kunst Centraal nadrukkelijker de rol van katalysator op zich moeten nemen. In kleine gemeenten zijn de

scholen en culturele instellingen te klein om lokale netwerken op het gebied van cultuureducatie op te zetten en te onderhouden. Een steunfunctie-instelling als Kunst Centraal kan optreden als katalysator om samenwerkingsverbanden tot stand te brengen en te onderhouden. In de beleidsnotitie 2005-2008 is een van de doelen het tot stand brengen van lokale netwerken van scholen en culturele instellingen. Hierbij is het streven dat in 2008 in alle gemeenten in de provincie Utrecht netwerken bestaan van scholen en culturele instellingen. Via het Actieprogramma Cultuurbereik stelt de provincie middelen beschikbaar om dit doel te behalen.

Erfgoedhuis Utrecht

Vanaf 2001 is het Erfgoedhuis bezig met een inhaalslag. Tot die tijd was er niet veel aandacht voor erfgoededucatie. Het Actieprogramma Cultuurbereik heeft een forse investering in de erfgoededucatie gedaan. Het Erfgoedhuis heeft weinig mankracht voor educatie (3,8 fte), maar een groot bereik in de provincie Utrecht. Momenteel maakt 60 % van het onderwijsveld in de provincie Utrecht gebruik van de goederen en diensten van het Erfgoedhuis. Een groot aantal scholen maakt structureel gebruik van de producten van het Erfgoedhuis, een aantal scholen heeft producten verankerd in het schoolplan. Naast het ontwikkelen van producten voor het onderwijs en de intermediaire functie tussen het onderwijs en het cultureel erfgoedveld, is het Erfgoedhuis partner in het netwerk erfgoededucatie en werkt nauw samen met Kunst Centraal. Het beleidsplan 2005-2008 van het Erfgoedhuis is, wegens de reorganisatie van het Erfgoedhuis, nog in ontwikkeling.

Achtergrond

De provincie Utrecht heeft één grote stad, Utrecht (265.151 inwoners). Deze stad heeft een vitale culturele infrastructuur, die is geconcentreerd in de stad zelf. De gemeente Utrecht heeft haar eigen cultuureducatie-instelling (Utrechts Centrum voor de Kunsten). De tweede stad in de provincie Utrecht is Amersfoort (131.221 inwoners). Amersfoort is qua inwonersaantal een stuk kleiner dan de stad Utrecht, maar is groeiende, onder andere door de ontwikkeling van nieuwe wijken. Het is een stad waar interessante culturele ontwikkelingen zichtbaar worden. Naast de grote gemeenten Utrecht en Amersfoort, heeft de provincie Utrecht een aantal middelgrote gemeenten (tussen de 40.000 en 60.000 inwoners): De Bilt, Houten, Maarssen, Nieuwegein, Soest, Veenendaal, Woerden en Zeist. De overige 23 gemeenten hebben minder dan 40.000 inwoners. De middelgrote en kleine gemeenten hebben vaak een lokaal cultureel leven en maken gebruik van de provinciale voorzieningen. In een aantal gemeenten (Amersfoort, Woerden en Zeist/De Bilt) zijn lokale instellingen op het gebied van cultuureducatie actief, welke zich met name richten op kunsteducatie.

B Keuzes

De scholen voor primair onderwijs in de provincie Utrecht zullen door Kunst Centraal en Erfgoedhuis Utrecht begeleid worden in het formuleren van een beleidsplan en het verankeren van cultuureducatie in het schoolplan. De bedoeling is dat de scholen het 'komen en gaan' (scenario 1) van cultuureducatie verankeren in het schoolplan en aan de hand van 'vragen en aanbieden' (scenario 2) een eigen cultuurprofiel bepalen. Het extra budget voor de versterking van cultuureducatie in het primair onderwijs zal door Kunst Centraal en het Erfgoedhuis worden aangewend om de scholen te begeleiden in bovengenoemd proces. De provincie Utrecht formuleert een duidelijke opdracht naar deze instellingen toe aangaande de bestedingen van het budget. Dit proces is in het voorjaar van 2004 in gang gezet, toen de provincie Utrecht, in samenwerking met het Erfgoedhuis en Kunst Centraal, een serie werkconferenties heeft georganiseerd. Het doel van de conferenties was om scholen te informeren over regeling "versterking cultuureducatie in primair onderwijs" en om scholen te stimuleren om cultuureducatie te verankeren in schoolplan.

Naast het stimuleren van scholen tot het formuleren van cultuurbeleid, neemt de provincie Utrecht in de voornemens voor de nieuwe cultuurplanperiode op dat kleinere gemeenten gestimuleerd gaan worden in het ontwikkelen van een eigen cultuurbeleid. Hierbij zou samengewerkt kunnen worden met de steunfunctie-instellingen, bijvoorbeeld door het organiseren van een conferentie voor de kleine gemeenten.

De provincie Utrecht continueert de komende jaren de investeringen in het voortgezet- en beroepsonderwijs via het Actieprogramma Cultuurbereik. Door de invoering van de basisvorming, het studiehuis en het vak Culturele Kunstzinnige Vorming (CKV) heeft het voortgezet onderwijs blijvende behoefte aan informatievoorziening en ondersteuning bij de vakinhoudelijke invulling van de cultuureducatie.

Kunst Centraal

Kunst Centraal zal de komende jaren nog meer een schakelfunctie krijgen tussen de culturele instellingen en scholen op het gebied van de kunsteducatie. Zij zal scholen in de provincie ondersteunen bij het formuleren van hun visie op kunsteducatie met als doel dit te verankeren in het schoolbeleid. Daarnaast zal zij scholen begeleiden bij de implementatie ervan, waarbij ze de scholen ondersteunt bij het weergeven van hun behoeften op het gebied van educatie.

Erfgoedhuis Utrecht

Het Erfgoedhuis zal zich in de komende jaren kunnen ontwikkelen als kenniscentrum met een intermediaire functie op het gebied van erfgoed. De erfgoededucatie is daarbinnen een belangrijk expertisegebied. De provincie wil inzetten op de intermediaire functie, waarbij culturele instellingen zelf educatieve projecten ontwikkelen en het Erfgoedhuis hen hierbij begeleidt. Dat betekent dus een verbreding van de functie van projectontwikkeling, waarbij de functie verspreid zal worden over regionale partners.

De samenwerking tussen Kunst Centraal en het Erfgoedhuis zal verder ontwikkeld moeten worden. Deze instellingen zullen samen moeten gaan optrekken met betrekking tot de verankering van cultuureducatie op scholen.

C. Outputdoelstellingen

Ondanks dat veel scholen aan culturele activiteiten doen heeft in 2004 geen van de scholen voor primair onderwijs in de provincie Utrecht een beleid op het gebied van cultuureducatie geformuleerd en verankerd in het schoolplan. Het doel is dat in 2008 80 % van al deze scholen voor primair onderwijs dit samen met het Erfgoedhuis en Kunst Centraal hebben geformuleerd en dat dit beleid ingebed zal zijn in het schoolplan (2005: 20%, 2006: 40%, 2007: 60%, 2008: 80 %).

Wij gaan er vanuit dat een aantal scholen bewust geen aandacht wil besteden aan cultuureducatie. De provincie respecteert deze keuze, mits deze wordt toegelicht in het schoolplan.

D. Outputindicatoren

Om te achterhalen of de outputdoelstellingen zijn gehaald, zal de provincie Utrecht kijken naar het aantal scholen dat cultuurbeleid heeft verankerd in zijn schoolplan. De steunfunctie-instellingen Kunst Centraal en het Erfgoedhuis moeten jaarlijks de behaalde resultaten (outputdoelstellingen) aantonen. Zij kunnen dit achterhalen via hun contacten met de scholen en door het opvragen van de schoolplannen. Het jaarlijkse verslag van de steunfunctie-instellingen zal bestaan uit een overzicht van de scholen die cultuurbeleid hebben verankerd in hun schoolplan, de scholen die bezig zijn met het formuleren van beleid en de scholen die hier nog niets mee doen. Op deze wijze kan bepaald worden welke scholen (extra) steun nodig hebben.

E. Meerjarenbegroting

A. Begroting		
Outputdoelstellingen	2005-2006	2006-2007
40% van de scholen heeft beleid geformuleerd op het gebied van cultuureducatie en dit beleid verankerd in het schoolplan	€ 81.500,-	
60% van de scholen heeft beleid geformuleerd op het gebied van cultuureducatie en dit beleid verankerd in het schoolplan		€ 122.250,-
B. Dekking		
	2005-2006	2006-2007
bijdrage OCW	€ 81.500,-	€ 122.250,-
bijdrage provincie*	€ 0,-	€ 0,-

- Uit haar eigen beleidsmiddelen subsidieert de provincie Utrecht de steunfunctie-instellingen voor cultuureducatie Kunst Centraal en Erfgoedhuis Utrecht